

VÝROČNÍ ZPRÁVA

o činnosti a hospodaření za rok 2016

Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

ZPRÁVA O ČINNOSTI

Dozorčí radou pracoviště výroční zpráva projednána dne 10. 4. 2017
Radou pracoviště výroční zpráva schválena dne 1. 6. 2017

Zpracovala: Mgr. Hana Mžourková, Ph.D.
Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

OBSAH

I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách	6
a) Výchozí složení orgánů pracoviště	6
b) Změny ve složení orgánů	7
c) Informace o činnosti orgánů	7
II. Informace o změnách zřizovací listiny	8
III. Hodnocení hlavní činnosti	8
1. Hlavní vědecká činnost pracoviště	8
a) Shrnutí vědecké činnosti	8
b) Nejvýznamnější publikace (řazeno abecedně)	11
c) Tuzemské vědecké akce	12
d) Infrastruktura	12
e) Popularizace	13
f) Ocenění	14
2. Spolupráce s vysokými školami	15
3. Spolupráce s podnikatelskou sférou a jinými subjekty	15
4. Mezinárodní spolupráce	15
IV. Hodnocení další a jiné činnosti	16
V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce	17
VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj	17
VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště	17
VIII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí	18
IX. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů	18
X. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím	19
Příloha 1: Vzdělání a vzdělávání pracovníků ústavu	20
Příloha 2: Pedagogická činnost pracovníků ústavu	20
Příloha 3: Mezinárodní spolupráce	21
Příloha 4: Projekty a granty	21
Příloha 5: Časopisy vydávané nebo spoluvydávané ústavem	23

I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách

a) Výchozí složení orgánů pracoviště

Ředitel pracoviště: **doc. RNDr. Karel Oliva, Dr.** (do 30. 9. 2016)

jmenován s účinností od 1. 6. 2007, v období od 18. 12. 2009 do 30. 9. 2011 pověřen řízením, od 1. 10. 2011 znovu jmenován ředitelem.

Rada pracoviště zvolena dne 26. 1. 2012 ve složení:

předsedkyně: **PhDr. Markéta Pravdová, Ph.D., MBA, ÚJČ AV ČR**
 místopředsedkyně: **prof. PhDr. Jana Hoffmannová, DrSc., ÚJČ AV ČR**
 členové: prof. Dr. Tilman Berger, Universität Tübingen
 Mgr. Václav Čermák, Ph.D., SLÚ AV ČR
 PhDr. Alena Černá, Ph.D., ÚJČ AV ČR
 doc. Dr. Phil. Markus Giger, Univerzita Karlova, Praha
 PhDr. Milan Harvalík, Ph.D., ÚJČ AV ČR
 doc. PhDr. Zdeňka Hladká, Dr., Masarykova univerzita, Brno
 PhDr. Milada Homolková, Ph.D., ÚJČ AV ČR
 PhDr. Ilona Janyšková, CSc., ÚJČ AV ČR
 Mgr. Petr Kaderka, Ph.D., ÚJČ AV ČR
 prof. PhDr. Slavomír Ondrejivič, DrSc., JÚLŠ SAV, Bratislava
 PhDr. Milena Šípková, CSc., ÚJČ AV ČR
 PhDr. Pavel Štěpán, Ph.D., ÚJČ AV ČR
 Mgr. Luboš Veselý, Ph.D., ÚJČ AV ČR

Dozorčí rada jmenována dne 1. 5. 2012 (s úpravou ve funkci předsedy od 1. 1. 2015) ve složení:

předsedkyně: **JUDr. Lenka Vostrá, Ph.D., ÚSP AV ČR**
 místopředsedkyně: **PhDr. Helena Karlíková, CSc., ÚJČ AV ČR**
 členové: PhDr. Jiří Beneš, FLÚ AV ČR
 prof. PhDr. Eva Hajičová, DrSc., Univerzita Karlova, Praha
 doc. RNDr. Vladimír Petkevič, CSc., Univerzita Karlova, Praha

b) Změny ve složení orgánů

V roce 2016 došlo ke změně na pozici ředitele ÚJČ AV ČR. K 30. 9. 2016 skončilo funkční období **doc. RNDr. Karlu Olivovi, Dr.**, a od 1. 10. 2016 byl do funkce ředitele ÚJČ AV ČR jmenován **PhDr. Martin Prošek, Ph.D.**

c) Informace o činnosti orgánů

Ředitel

Oba ředitelé ve svých funkčních obdobích vykonávali úkoly stanovené zákonem č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, v platném znění a v souladu s ostatními právními předpisy. V součinnosti s Radou ÚJČ AV ČR, v. v. i., a s Dozorčí radou ÚJČ AV ČR, v. v. i., se zaměřili na koncepci rozvoje vědecké činnosti ÚJČ AV ČR a zajištění optimálních organizačních a finančních podmínek pro vědecké bádání. Věnovali se i problematice budoucí dislokace pražské části ÚJČ AV ČR.

Rada pracoviště

Rada ÚJČ AV ČR, v. v. i., zasedala 11. 2. 2016, 7. 3. 2016, 14. 4. 2016, 9. 6. 2016, 15. 9. 2016 a 1. 12. 2016. Projednala a schválila účetní závěrku za r. 2015, rozpočet ÚJČ na r. 2016 a výroční zprávu o činnosti a hospodaření ÚJČ za r. 2015. V souladu s platnými předpisy vyhlásila výběrové řízení na obsazení funkce ředitele ÚJČ a doporučila PhDr. M. Proška, Ph.D., za kandidáta na tuto funkci. Během celého roku řešila problematiku dislokace pražské části ÚJČ nejprve v objektu Hybernská 8, Praha 1, později v objektu Washingtonova 21, Praha 1. Zabývala se finanční politikou ÚJČ v souvislosti s podáváním grantových projektů a nastavením interních mechanismů pro podávání grantových a programových projektů. Projednala stížnost navrhovatelů grantových projektů, kterým doc. Oliva neumožnil odeslání grantových přihlášek ke GA ČR. Konstatovala, že jednostranné vypovězení dohody o uzavírání pracovních poměrů na dobu určitou ze strany odborové organizace, kterým doc. Oliva odůvodňoval nepodání grantových přihlášek, nepovažuje za dostatečný důvod pro tento krok. Dále projednala úpravy Organizačního řádu ÚJČ, Pracovního řádu ÚJČ a Volebního řádu pro volbu Rady ÚJČ. Zajímala se o činnost oddělení současné lexikologie a lexikografie. Usnesení z jednání Rady ÚJČ AV ČR jsou uvedena na adrese <http://www.ujc.cas.cz/o-ustavu/rada-ujc/>.

Dozorčí rada

Dozorčí rada ÚJČ AV ČR, v. v. i., zasedala 15. 2. 2016, 9. 5. 2016 a 3. 11. 2016. Projednala výroční zprávu o činnosti ÚJČ za r. 2015, výrok auditora k hospodaření a účetnictví ÚJČ za r. 2015 a vzala na vědomí informaci o rozpočtu a jeho průběžném čerpání v r. 2016 a výhledech financování na r. 2017. Schválila zprávu o činnosti Dozorčí rady ÚJČ za r. 2015 a vyjádřila se k manažerským schopnostem ředitele ve vztahu k ÚJČ. Určila auditorskou kancelář pro ověření účetní závěrky ÚJČ za r. 2016. Projednala stížnost ve věci neodeslání návrhů grantových projektů do soutěže GA ČR a stížnost ve věci zabezpečení periodického vydávání časopisu Acta onomastica. Dozorčí rada (stejně jako Rada ÚJČ a ředitel instituce) se zabývala problematikou předpokládané dislokace pražské části ÚJČ v objektu Hybernská 8, Praha 1. Usnesení z jednání Dozorčí rady ÚJČ AV ČR jsou uvedena na adrese <http://www.ujc.cas.cz/o-ustavu/dozorci-rada/>.

II. Informace o změnách zřizovací listiny

V roce 2016 nedošlo k žádným změnám zřizovací listiny.

III. Hodnocení hlavní činnosti

1. Hlavní vědecká činnost pracoviště

a) Shrnutí vědecké činnosti

Předmětem hlavní činnosti ÚJČ je především vědecký výzkum českého jazyka v jeho podobách spisovných i nespisovných, psaných i mluvených, a to v pohledu synchronním i diachronním, a rovněž výzkum postavení češtiny v kontextu dalších jazyků. Vědecká činnost je soustředěna jednak do ústavních úkolů jednotlivých oddělení, jednak do grantových projektů.

V roce 2016 bylo úspěšně dokončeno několik projektů. V rámci Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (NAKI), financovaném Ministerstvem kultury, to byl projekt [Nová cesta k modernímu jednojazyčnému výkladovému slovníku současné češtiny](#), jehož hlavním výstupem byl specializovaný lexikografický software DWS Alexis, nyní volně dostupný a bezplatně distribuovaný software, vedlejším výstupem pak monograficky zpracovaná koncepce slovníku *Kapitoly z koncepce Akademického slovníku současné češtiny*. Dále byla úspěšně dokončena [Příprava nových blended learningových a e-learningových kurzů v angličtině se zaměřením na psaní a prezentace](#), která v posledních třech letech probíhala za finanční podpory Evropské komise v rámci programu Erasmus+ v Centru akademického psaní. Započaly práce na získaném grantovém projektu v rámci Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity NAKI [Zpřístupnění dotazů jazykové poradny v lingvisticky strukturované databázi](#). V rámci projektu [LINDAT/CLARIN – Vybudování a provoz českého uzlu pan-evropské infrastruktury pro výzkum](#), financovaného ze zdrojů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy určených na podporu velkých infrastruktur, pokračovaly práce na vytváření zdrojů sloužících jako podklad pro vědeckou činnost, v neposlední řadě další rozvoj, zpřesňování a doplňování Internetové jazykové příručky. Rovněž byla zahájena činnost v projektu [Výzkumná infrastruktura pro diachronní bohemistiku \(RIDCS\)](#), taktéž finančně podporovaná Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. I v roce 2016 probíhala práce na dvou dlouhodobých projektech řešených v rámci mezinárodní vědecké spolupráce: [Slovanském jazykovém atlasu](#) a [Evropském jazykovém atlasu](#). Kromě uvedeného bylo loni řešeno dalších deset grantových projektů GA ČR, z toho jedno centrum excelence; čtyři granty byly k 1. 1. 2016 nově získány, dva grantové projekty byly k 31. 12. 2016 úspěšně dokončeny (viz příloha 4).

V listopadu 2016 uplynulo deset let od založení [Vokabuláře webového](http://vokabular.ujc.cas.cz/), <http://vokabular.ujc.cas.cz/>, a i v tomto roce přibývaly v jeho textové bance další texty, během uplynulého roku jich bylo zveřejněno více než dvacet. Jedná se např. o *Životy svatých otců (poustevníků)*, *Právní sborník Kramerius, Solfernus* aj. V říjnu 2016 díky novým přírůstkům přesáhl počet tokenů ve staročeské textové bance pětimilionovou hranici. Ve slovnících zapojených do Vokabuláře bylo zprovozněno i fulltextové vyhledávání. Pokračuje zpracovávání staročeského lexika v [Elektronickém slovníku staré češtiny](#) (v r. 2016 byla zveřejněna hesla s náslovím L-), dále se rozvíjí i [Lexikální databáze humanistické a barokní češtiny](#). Pro zájemce o přípravu elektronických edic starších českých textů je nyní na stránkách Vokabuláře rovněž dostupná certifikovaná metodika, která vznikla v rámci projektu [Informační technologie ve službách jazykového kulturního bohatství \(IT JAKUB\)](#). Pracovníci oddělení vývoje jazyka také pořádali seminář ke slovo tvorbě ve starší češtině s názvem [Deverbativní substantiva ve starší češtině – otázky a problémy](#).

Koncem listopadu roku 2016 vyšel další, už osmnáctý sešit **Etymologického slovníku jazyka staroslověnského**, obsahující etymologický rozbor hesel začínajících písmeny V a Z (větъ–zakonъ). Slovník jako jediný na světě zpracovává slovní zásobu staroslověštiny, nejstaršího doloženého slovanského spisovného jazyka. Toto kolektivní dílo etymologického oddělení ÚJČ má zásadní význam pro rozvoj oboru slovanské etymologie a je cenným zdrojem informací i pro etymologické výklady slovní zásoby jednotlivých slovanských jazyků včetně češtiny. Spolu s původem slov se tu vysvětlují materiální i kulturní reálie starých Slovanů. Slovník je vysoce ceněn doma i v zahraničí.

V únoru 2016 začalo zveřejňování hesel **Slovníku nářečí českého jazyka**, <http://snj.ujc.cas.cz/>. Slovník zpracovává celonárodní nářeční slovní zásobu včetně frazeologie z období posledních 150 let. Zachycuje svět českých, moravských a slezských nářečí, která v dnešní době už nenávratně mizí. Jádrem slovníku tvoří materiál z 1. poloviny 20. století. V roce 2016 bylo zpřístupněno přes 7 000 hesel prvních tří písmen abecedy.

Elektronickou podobu získal poslední, pátý svazek **Českého jazykového atlasu**, <http://cja.ujc.cas.cz/CJA5/>. Oddíl Hláskosloví popisuje starší a novější nářeční rozdíly v kvalitě a kvantitě samohlásek, souhláskové rozdíly jako vsouvání, zánik a přisouvání souhlásek aj. Další kapitoly se věnují syntaxi, adverbii a doplňkovému výzkumu ve městech. Přínosem atlasu jsou v neposlední řadě svazky izoglos v nářečích, jež sledují shodné nebo blízké průběhy hranic rozdílů u různých typů nářečních jevů.

Pracovníci oddělení jazykové kultury zahájili práci na projektu, jehož výstupem bude lingvisticky strukturovaná databáze dotazů jazykové poradny. Podíleli se rovněž na publikaci **Písemná a elektronická komunikace**, která se věnuje různým druhům obchodních, úředních nebo osobních písemností nejen z formálního hlediska, ale i po jazykové stránce.

Oddělení stylistiky zúročilo svou práci v oblasti stylové variantnosti českých textů. Výsledky svého bádání shrnuli pracovníci oddělení do monografie **Stylistika mluvené a psané češtiny**, navazující na tradice pražské funkční stylistiky, zároveň však doplňující a obohacující dosavadní výzkumy stylové variantnosti. Kniha vychází z textů, které do komunikačního procesu vstoupily v posledních letech, respektuje kontinuitu stylového vývoje a současně poukazuje na některé vývojové tendence.

Lexikografický tým oddělení současné lexikologie a lexikografie publikoval kolektivní monografii **Kapitoly z koncepce Akademického slovníku současné češtiny** a pokračoval v přípravě **Akademického slovníku současné češtiny** s předpokládaným počtem 120–150 tisíc lexikálních jednotek. K 31. 12. 2016 byla připravena k publikování hesla od písmene A (přibližně 2 700 hesel) před recenzním řízením. K redakčním úpravám byla k tomuto datu připravena hesla od písmen B, C a Ć (o počtu přibližně 6 000 hesel), v základním zpracování pak většina plánovaných

hesel od písmen D a E (přibližně 5 900 hesel), část hesel od písmen F a G (přibližně 850 hesel). Byl dokončen vývoj speciálního lexikografického softwaru DWS Alexis.

Pracovní skupina lexikografické excerptce se soustavně zaměřuje na vyhledávání, zaznamenávání a klasifikaci nových lexikálních jevů. Průběžně shromažďovaný neologický excerptční materiál je zpřístupněn prostřednictvím webového rozhraní databáze excerptčního materiálu **Neomat** na adrese www.neologismy.cz, které na podzim r. 2016 dostalo propracovanější a uživatelsky vstřícnější podobu. Na téže adrese byl veřejnosti nově zpřístupněn heslář.

Výstupem čtyřletého projektu podporovaného Grantovou agenturou ČR je **Slovník afixů užívaných v češtině**, na němž se podíleli takřka všichni členové oddělení gramatiky. Tento slovník zatím nemá předchůdce ani pro češtinu, ani pro jiný slovanský jazyk, publikace je výjimečná jak svým předmětem, tak i zpracováním podle korpusů. Jde o kompendium popisující všechny důležité odvozovací prvky slov užívaných v současných českých textech včetně slov přejatých. Pomocí slovníku je možné studovat systém afixů v závislosti na jejich frekvenci či produktivitě. Je důležitou příručkou při řešení otázek synonymie afixů, návaznosti na povahu základu a mnoha dalších jevů, v neposlední řadě se může stát východiskem dalších kvantifikací v oboru slovní zásoby češtiny.

I v roce 2016 pokračovalo zpracovávání a následné zveřejňování hesel **Slovníku pomístních jmen v Čechách**, <http://spjc.ujc.cas.cz/>. Paralelně pokračují práce na **Slovníku pomístních jmen na Moravě a ve Slezsku**, <http://spjms.ujc.cas.cz/>, oba slovníky jsou od roku 2014 zpřístupňovány veřejnosti prostřednictvím internetu. Detailní analýzu tvoření lexikálních jednotek vyskytujících se v pomístních jménech z území Čech současně podává monografie **Pomístní jména v Čechách z pohledu slovotvorného**. Přehled slovotvorných (názvotvorných) prostředků a jejich funkcí obohacuje z vývojového hlediska dosavadní poznání českého slovotvorného systému jako celku. V knize se zohledňují poznatky současné onomastické teorie zdůrazňující specifickou propriální sféru jazyka, zároveň se vychází vstřícně aktuálním potřebám onomastické lexikografie.

Do tisku byl v roce 2016 odeslán **Nový encyklopedický slovník češtiny**, na jehož přípravě se podílelo 19 pracovníků ÚJČ, kteří zpracovali hesla z oblastí dialektologie, etymologie, fonetiky, onomastiky, kontaktní lingvistiky, textové lingvistiky, sociolingvistiky, analýzy diskurzu a mnohých dalších.

Nejširší veřejnosti jsou kromě již zavedené činnosti jazykověporadenské určeny i znalecké posudky týkající se osobních jmen. ÚJČ má pravomoc vystavovat znalecké posudky pro ověřování podob jmen a příjmení z hlediska zákonných ustanovení usměrňujících jejich zápis do osobních dokladů. Tato činnost se setkává u veřejnosti s velkým zájmem, o čemž svědčí i stoupající počet vypracovávaných posudků. Pro srovnání, v roce 2010 vyhotovilo onomastické oddělení 54 posudků, v roce 2016 již 147, za posledních šest let jde tedy o téměř trojnásobný nárůst.

b) Nejvýznamnější publikace (řazeno abecedně)

- Bílková, J. – Esvan, F. – Klímová, J. – Koutová, M. – Nádeníček, P. – Najbrtová, K. – Novotná, R. – Osolobě, K. – Šimandl, J. – Štícha, F. – Veselý, L. – Veselý, V. – Vondráček, M.: *Slovník afixů užívaných v češtině*. Ed. J. Šimandl. Praha: Karolinum, 2016. 652 s. ISBN 978-80-246-3544-6.
- Boček, V. – Vykypěl, B. (eds.): *Perspectives of Slavonic Etymology*. Praha: Nakl. Lidové noviny, 2016. 120 s. ISBN: 978-80-7422-491-1.
- Čermáková, A. – Čurdová, V. – Děngeová, Z. – Holcová, M. – Kochová, P. – Kroupová, M. – Lišková, M. – Machálková, L. – Martinová, O. – Michalec, V. – Mžourková, H. – Neprašová, R. – Nová, J. – Opavská, Z. – Pernicová, H. – Procházková, B. – Rejzek, J. – Světlá, J. – Štěpánková, B. – Veselý, V.: *Kapitoly z koncepce Akademického slovníku současné češtiny*. Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR, 2016. 239 s. ISBN 978-80-86496-89-4.
- *Etymologický slovník jazyka staroslověnského 18. větvě–zakonъ*. / Hl. red. I. Janyšková, red. kruh E. Bláhová, V. Blažek, I. Janyšková, V. Konzal, Ž. Šarapatková, R. Večerka, autoři hesel A. Bičan, V. Boček, I. Janyšková, H. Karlíková, P. Malčík, Ž. Šarapatková, Jana Villnow Komárková, Bohumil Vykypěl. – Tribun EU: Brno, 2016. – S. 1059–1122. ISBN 978-80-263-1107-2.
- Havlík, M.: Can Czechs read Polish names? Problems with the adaptation of foreign anthroponyms and aponyms. In: *Names and Their Environment: Proceedings of the 25th International Congress of Onomastic Sciences Glasgow, 25-29 August 2014*. C. Hough, D. Izdebska (eds.). Glasgow: University of Glasgow, 2016, s. 41–50. ISBN 978-0-85261-947-6.
- Hoffmannová, J. – Homoláč, J. – Chvalovská, E. – Jílková, L. – Kaderka, P. – Mareš, P. – Mrázková, K.: *Stylistika mluvené a psané češtiny*. Praha: Academia, 2016. 510 s. ISBN 978-80-200-2566-1.
- Homoláč, J. – Mrázková, K. – Veroňková, J.: Protetické v- mezi statistikou a rétorikou: K článku Vliv jazykových faktorů na užívání protetického v- v pražské mluvě. *Slovo a slovesnost* 77 (2), 2016, s. 143–154.
- *Geografická jména České republiky: seznam místních jmen a seznam pomístních jmen = Geographical Names of the Czech Republic: Index of Settlement Names and Index of Physiographical Names*. 2. rozšířené a pozměněné vydání – Zpracoval kolektiv autorů: J. Martínek, I. Rybová, J. Halásek, M. Harvalík, Z. Hošek, V. Liščák, J. Müller, I. Švehlová. Praha: Český úřad zeměměřický a katastrální, 2016. 347 s. ISBN 978-80-86918-93-8.
- Michalec, V. – Veselý, V.: K významu substantiv s převahou plurálových tvarů. *Slovo a slovesnost* 77 (3), 2016, s. 163–184.
- Neprašová, R.: On distinction between phraseology conceptions in a general monolingual dictionary and in a special phraseological dictionary. In: *Proceedings of the XVII EURALEX International Congress: Lexicography and Linguistic Diversity*. T. Margalitadze, G. Meladze (eds.). Tbilisi: Ivane Javakhishvili Tbilisi University Press, 2016, s. 717–725. ISBN 978-9941-13-542-2.
- Sherman, T.: Language management and Language Management Theory (LMT). In: *Investigating English in Europe*. A. Linn (ed.). Berlin: De Gruyter, 2016, s. 192–199. *Language and Social Life*, 10. ISBN 978-1614518907.

- Štěpán, P.: *Pomístní jména v Čechách z pohledu slovotvorného*. Praha: Academia, 2016. 347 s. ISBN 978-80-200-2523-4.
- Štěpán, P.: Pomístní jména a paměť. In: *Toponyma. Kulturní dědictví a paměť míst*. Ostrava: Ostravská univerzita, 2016 – (David, J.), s. 100–114. ISBN 978-80-7464-843-4.
- Štěpánová, V.: How should these names be pronounced? Specific phonetic features of proper names in Czech. In: *Names and Their Environment: Proceedings of the 25th International Congress of Onomastic Sciences Glasgow, 25-29 August 2014*. C. Hough, D. Izdebska (eds.). Glasgow: University of Glasgow, 2016, s. 179–187. ISBN 978-0-85261-947-6.
- Štícha, F.: *O nepřesnosti našeho vyjadřování: Jazyk jako produkt intuitivního myšlení*. Praha: Academia, 2016. 312 s. ISBN 978-80-200-2603-3.
- *Tabule staré a nové barvy Mikuláše z Drážďan ve staročeském překladu*. / Ed. M. Homolková, M. Dragoun, autoři kapitol P. Čornej, M. Dragoun, M. Homolková, P. Mutlová, M. Pytlíková, M. Studničková, K. Voleková, ed. zprac. M. Homolková, K. Voleková, za spolupráce H. Kreisingerové, Z. Lukšové, M. Pytlíkové, A. Svobodové. – Scriptorium: Dolní Břežany, 2016. – 414 s. ISBN 978-80-88013-41-9.
- Vykypěl, B. *Perspektiven auf die Geschichte des Tschechischen und die tschechische Geschichte*. München: Lincom, 2016. 235 s. ISBN 978-3-86288-707-1.

Úplný seznam odborné produkce pracovníků ÚJČ je dostupný v databázi ASEP (<http://www.lib.cas.cz/cs/asep>).

c) Tuzemské vědecké akce

ÚJČ se podílel na několika akcích pořádaných k výročí významných evropských osobností. Zaměstnanci oddělení vývoje jazyka na [workshopu o životě a smrti Karla IV.](#) pořádaném Anatomickým ústavem 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy, dále pak na [workshopu Idea dějin a Palacký jako myslitel](#), jehož hlavními organizátory byl Filozofický ústav AV ČR a Historický ústav AV ČR.

Kromě toho pracovníci ÚJČ prezentovali tři přednášky v Kruhu přátel českého jazyka, dvě přednášky v Kruhu moderních filologů, jednu v Jazykovědném sdružení ČR a další v rámci Staročeského dýchánku, rovněž se podíleli na nejrůznějších seminářích a dalších vystoupeních před odbornou veřejností.

d) Infrastruktura

Knihovna oddělení vědeckých informací ÚJČ, specializovaná na lingvistickou a bohemistickou literaturu, má ve svém fondu asi 56 tisíc svazků a více než 150 titulů aktuálně odebíraných domácích i zahraničních časopisů; roční přírůstek činí zhruba 500 titulů. Knihovní fond a další, např. rešeršní služby jsou k dispozici nejen pracovníkům akademických ústavů a studentům, ale i veřejnosti. Bibliografický úsek analyticky zpracovává bohemistickou lingvistickou produkci domácí i zahraniční. Současná databáze obsahuje přibližně 82 tisíc záznamů, roční přírůstek činí asi 5,5 tisíce záznamů.

ÚJČ již dlouhou dobu buduje a pro veřejnost zpřístupňuje [internetové informační zdroje](#) o češtině a obecněji o komunikaci. Na webu ÚJČ jsou veřejnosti k dispozici online prohledávatelné starší [výkladové slovníky češtiny](#) – velký *Příruční slovník jazyka českého* a střední *Slovník spisovného jazyka českého*. Druhý jmenovaný je spolu s dosud nejnovějším výkladovým *Slovníkem spisovné češtiny pro školu a veřejnost* a *Akademickým slovníkem*

cizích slov připojen k slovníkovým heslům v [Internetové jazykové příručce](#). Na sklonku roku 2016 byla těsně před zveřejněním hesla *Akademického slovníku současné češtiny* od písmene A. Zpřístupněn byl také pátý, poslední díl elektronické verze *Českého jazykového atlasu*. Dva velké projekty, [Lexiko](#) a [Vokabulář webový](#), sdružují zveřejňování elektronických verzí existujících knižních děl a tvorbu svébytných webových aplikací. Webové hnízdo Lexiko kromě výše uvedených jednojazyčných výkladových slovníků PSJČ a SSJČ integruje i hesláře dalších zdrojů (Nová slova v češtině 1 a 2, Slovesa pro praxi, Slovník vazeb a databázi Neomat). Vokabulář webový představuje unikátní soubor pramenů k vývoji češtiny – od textů staro- a středněčeských literárních památek přes digitalizované historické mluvnice a jazykové příručky až k široké paletě lexikografických zdrojů, k dispozici jsou rovněž nástroje pro badatele. Mezi [onomastické zdroje](#) náleží Profousův slovník *Místní jména v Čechách z poloviny 20. století*, dále pokračuje práce na nových heslech *Slovníku pomístních jmen v Čechách* a *Slovníku pomístních jmen na Moravě a ve Slezsku*. Speciální [korpusy mluvené češtiny](#) jsou zastoupeny multimediálním korpusem DIALOG a korpusem MONOLOG, jehož nová verze, obsahující nahrávky a ortografické přepisy monologických veřejných projevů profesionálních mluvčích veřejnoprávního Českého rozhlasu, byla zveřejněna v roce 2016. Na webu ÚJČ je rovněž k dispozici [elektronický archiv](#) časopisů Naše řeč a Slovo a slovesnost.

ÚJČ vydává [jeden impaktovaný časopis](#) – Slovo a slovesnost (zařazeno mj. do databází ERIH PLUS a SCOPUS, IF 0,679) – a [tři recenzované](#) – Naši řeč (ERIH PLUS), Acta onomastica (ERIH PLUS a SCOPUS) a Korpus – gramatiku – axiologii (viz příloha 5).

[Kurzy kabinetu studia jazyků](#) využil v r. 2016 celkem **2 195** posluchačů, z nichž **1 934** bylo zaměstnanců ústavů AV ČR a **261**, tj. **11,89 %**, bylo z řad veřejnosti, často studentů vysokých škol. Součástí kabinetu studia jazyků je [Centrum akademického psaní](#), které se specializuje na pomoc akademikům s odborným psaním a přednášením v angličtině. V roce 2016 prošlo specializovanými kurzy psaní typu [blended learning](#) **104** posluchačů, z nichž **77 %** bylo zaměstnanců AV ČR a **23 %** doktorandů či badatelů z řad veřejnosti. Lektori Centra dále poskytli přes **70** hodin individuálních konzultací k odborným textům v angličtině a odpřednášeli **10** seminářů, jichž se celkově zúčastnilo přes **200** posluchačů.

e) Popularizace

Nejvýznamnější popularizační aktivitou ÚJČ, která je již přes osmdesát let využívána veřejností, je služba [jazykové poradny](#), možnost obrátit se s jazykovým dotazem na pracovníky oddělení jazykové kultury telefonicky či písemně. V loňském roce bylo prostřednictvím telefonu vyřízeno denně průměrně **40** dotazů, které jsou zaznamenávány, tříděny do lingvisticky strukturovaných databází a dále využívány pro lingvistické bádání i tvorbu dalších jazykovědných příruček; vedle toho bylo vypracováno více než devadesát písemných žádostí o placenou jazykovou expertizu. Doplnkově se na poradenské činnosti podílejí také ostatní oddělení. [Internetová jazyková příručka](#), která je cennou pomůckou při jazykovém poradenství, vzdělávání i výuce češtiny, zaznamenala za osm let svého provozu (2009–2016) přes **80 milionů** přístupů a je nejnavštěvovanější webovou stránkou AV ČR. V roce 2016 průměrný denní počet přístupů přesáhl **45 000**, ve dnech školní docházky byla průměrná návštěvnost přes **57 000** přístupů.

ÚJČ je již řadu let spolupořadatelem [Olympiády v českém jazyce](#), určené studentům základních a středních škol. Pracovníci ÚJČ se podílejí na přípravě soutěžních úkolů i na hodnocení jejich vypracování, a to jak během školního roku (ve školních, okresních a krajských kolech), tak při závěrečném finálovém týdenním soustředění. Od roku 2013 je ÚJČ také odborným garantem studentské řečnické soutěže [Young Demosthenes](#).

Pracovníci ÚJČ se významně podílejí na [popularizaci češtiny v médiích](#) – v novinách, časopisech, na internetu a také v televizních a rozhlasových pořadech (např. Česká televize, Český rozhlas, deníky MF Dnes, Lidové noviny a jejich internetové verze a další), ať už v podobě jednotlivých autorských příspěvků či vyjádření pro novináře, anebo rozsáhlejších celků. V roce 2016 byl na stránkách Lidových novin zveřejňován [Kurz slovenštiny pro Čechy](#), na němž se podílelo osm pracovníků ÚJČ (březen–duben 2016).

Úspěšný vzdělávací kurz [Čeština nově od A do Ž](#), který byl otiskován v Lidových novinách v průběhu února a března 2015, získal v roce 2016 stejnojmennou a rozšířenou knižní podobu. V témže deníku dále pokračují pravidelné jazykové koutky Jazykové okénko a Ztraceni v jazyce. K aktivitám s dlouholetou tradicí patří i rubrika Slovo nad zlato v ČRo Dvojka či jazykové koutky a sloupky pro ČRo Plzeň nebo časopisy Živa, Týdeník Rozhlas, Vesmír a mnoho dalších příspěvků informujících o současné i staré češtině.

V roce 2016 připravili pracovníci Ústavu pro jazyk český dvě brožury pro edici [Věda kolem nás](#). První informovala o Slovníku nářečí českého jazyka, druhá se věnovala jménům naší vlasti, současnému stavu i jeho historickým kořenům.

V Praze i Brně pracovníci ÚJČ pravidelně provádějí školení v seminářích Základy vědecké práce pro doktorandy na AV ČR a v rámci projektu Otevřená věda organizují Školu českého jazyka a literatury pro pedagogy, pro SSČ AV ČR připravili seminář k tvorbě prezentací. U příležitosti [dne otevřených dveří](#) ÚJČ nabídl veřejnosti seznámení se svou činností a jeho pracovníci přednesli sedm přednášek v rámci [Týdne vědy a techniky AV ČR](#), jednu přednášku na Veletrhu vědy a spolupracovali rovněž na projektu [Vědci do středních škol](#).

Na přání nejrůznějších institucí se pořádají [přednášky a školení zaměstnanců](#) – např. pro Evropskou radu EU, Senát PČR, Ministerstvo vnitra, Nejvyšší kontrolní úřad, Justiční akademii, Celní správu ČR, Institut pro veřejnou správu či Český rozhlas. V roce 2016 probíhala spolupráce s Britskou radou na přípravě mezinárodních zkoušek Cambridge, zahrnující i vedení týmu examinatorů a přípravu školicích workshopů.

f) Ocenění

V soutěži Slovník roku 2016 pořádané Jednotou tlumočnicků a překladatelů získala třetí cenu poroty za překladový slovník kritická edice slovníku [Nomenclatur quadrilinguis Boemico-Latino-Graeco-Germanicus Daniela Adama z Veleslavína](#), na jejíž přípravě se podíleli mimo jiné pracovníci Ústavu pro jazyk český Alena M. Černá a Dalibor Lehečka. Další ocenění bylo uděleno komisí SCIAP za 4. místo v kategorii Periodikum, a to pracovnícím dialektologického oddělení ÚJČ Haně Konečné a Martině Ireinové za publikaci [Nářečí dříve a nyní](#) vydané v edici [Věda kolem nás](#).

2. Spolupráce s vysokými školami

Pracovníci ÚJČ se podílejí na výuce na řadě fakult vysokých škol v České republice (FF UK Praha, FSV UK Praha, KTF UK Praha, FF MU Brno, FF UP Olomouc, PedF ZČU Plzeň, PŘF UJEP Ústí nad Labem aj.) i v zahraničí (Universität Wien), na několika vysokých školách jsou členy oborových rad pro doktorské studium, přijímacích komisí a vědeckých rad. Za oba semestry roku 2016 pracovníci ÚJČ odučili celkem 2 283 hodin, kromě toho vedli bakalářské, magisterské a doktorské práce a vypracovávali nejrůznější posudky.

Spolupráce s vysokými školami se realizovala též četnými dalšími projekty, např. projektem LINDAT/CLARIN – Vybudování a provoz českého uzlu pan-evropské infrastruktury pro výzkum (LM2010013) společně s MFF UK Praha, MU Brno a ZČU Plzeň. V rámci projektu NAKI Informační technologie ve službách jazykového kulturního dědictví spolupracoval ÚJČ s Fakultou elektrotechnickou Českého vysokého učení technického a v rámci centra excelence s Katolickou teologickou fakultou Univerzity Karlovy.

3. Spolupráce s podnikatelskou sférou a jinými subjekty

Spolupráce s dalšími subjekty probíhá především formou expertní činnosti – pro nejrůznější instituce se v ÚJČ vypracovávají **vědecké posudky a expertizy**, např. posudky na učebnice češtiny pro střední školy, posudky překladů i původních rukopisů monografií pro různá nakladatelství, expertní šetření pro státní orgány a advokátní kanceláře, posudky návrhů grantových projektů pro různé agentury apod. Smluvní spolupráce probíhá také s Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání (CERMAT), jednak na úrovni přípravy a revize textů, testových úloh a všech přijímacích testů, jednak na úrovni členství ve validační komisi pro státní maturitní zkoušku ze zkušební oboru Český jazyk a literatura a Český jazyk a literatura pro neslyšící.

S Fakultou humanitních studií UK v Praze spolupracuje ÚJČ na programu Uniprep, kurzu připravujícím mluvčí slovanských jazyků na univerzitní studium v českém jazyce. Pracovníci ÚJČ jsou zapojeni do programu Posilování odborných a jazykových kompetencí, a to jako lektori a členové zkušebních komisí, kteří ověřují úroveň zvládnutí češtiny vyžadovanou pro udělení certifikátu ÚJČ.

Pracovníci ÚJČ se zapojili do **monitorovacích sítí** prováděním analýz jazyka vybraných pořadů České televize (hodnocení probíhá od roku 2006, výsledky hodnocení jsou zveřejňovány na <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/press/analyza-a-hodnoceni-jazykove-urovne-vybranych-poradu/>). Na základě smluv o poskytování služeb pracovníci ÚJČ spolupracují s Českým rozhlasem a s Českou tiskovou kanceláří, a to formou pravidelné konzultační činnosti, workshopů s tvůrci pořadů, redaktory a zpravodaji.

4. Mezinárodní spolupráce

V roce 2016 ÚJČ pořádal jednu významnou akci s mezinárodní účastí a na jedné se podílel. V prostorách Emauzského kláštera proběhla 5.–6. 10. 2016 akce **Karel IV. a Emauzy. Liturgie – text – obraz** (hlavními pořadateli byly Slovanský ústav AV ČR a Ústav dějin umění AV ČR), které se účastnilo 19 vědců, z toho 2 ze zahraničí. V současnosti je k události připravována kolektivní monografie. Ve dnech 29.–30. 11. 2016 se v budově Akademie na Národní 3 uskutečnil workshop **Akademický slovník současné češtiny a software pro jeho tvorbu aneb Slovníky a jejich uživatelé v 21. století**, které se zúčastnilo 30 vědců, z toho 7 zahraničních. Na workshopu byla prezentována koncepce Akademického slovníku současné češtiny a ukázky slovníkových hesel.

ÚJČ rozvíjel vědeckou spolupráci na mezinárodní úrovni prostřednictvím **dvoustranných projektů** s Ústavem pro bulharský jazyk Bulharské akademie věd (Automatické rozpoznání jmen v bulharštině a češtině) a Ústavem jazykovědy O. O. Potebni Národní akademie věd Ukrajiny (Etymologie a sémantika slovanské slovní zásoby); viz též mezinárodní výzkumné projekty (viz příloha 4).

Pokračuje spolupráce v přispívání do **mezinárodních bibliografických databází** zaměřených na lingvistiku. ÚJČ spolupracuje v rámci dvoustranných dohod se zahraničními pracovišti např. z Velké Británie, USA, Nizozemska a Polska.

Z **významných zahraničních vědců** navštívili ÚJČ např.:

- Mgr. Katarína Balleková, Ph.D., Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV, Bratislava, Slovensko
- prof. Dr. Tilman Berger, Slavisches Seminar der Universität Tübingen, Německo
- Dr. Inge Bily, Sächsische Akademie der Wissenschaften zu Leipzig, Německo
- prof. Hristina Deykova, Institut za bălgarski ezik, BAV, Sofia, Bulharsko
- dr. sc. Siniša Habijanec, Ph.D., Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV, Bratislava, Slovensko
- prof. Mariola Jakubowicz, dr hab., Instytut Slawistyki PAN, Kraków, Polsko
- prof. Ivan Leudar, University of Manchester, Velká Británie
- dr. Tanja Mirtič, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Ljubljana, Slovinsko
- prof. Galina Neščimenko, Institut slavjanoveděnjija, Rossijskaja akademija nauk, Moskva, Rusko
- prof. Manuela Nevaci, Ph.D., Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti“ București, Rumunsko
- doc. Mgr. Martin Ološtiak, PhD, Inštitút slovakistiky a mediálnych štúdií, Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, Slovensko
- prof. Nicolae Saramandu, Ph.D., Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti“ București, Rumunsko
- Mgr. Iveta Valentová, Ph.D., Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV, Bratislava, Slovensko

IV. Hodnocení další a jiné činnosti

Předmětem jiné činnosti je výuka českého jazyka i cizích jazyků, ověřování jazykových znalostí a organizace jazykových zkoušek pro subjekty mimo AV ČR. **Kurzy kabinetu studia jazyků** využilo v roce 2016 celkem **261** posluchačů z řad veřejnosti, specializovanými kurzy (typ **blended learning**) **Centra akademického psaní**, působícího v rámci KSJ, prošlo **22** posluchačů z řad veřejnosti. Veškerou tuto činnost provádějí zkušení odborníci, o její vysoké úrovni svědčí i dlouhodobý zájem ze strany přijímajících subjektů.

V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce

Žádná opatření k odstranění nedostatků v hospodaření nebyla Ústavu pro jazyk český AV ČR, v. v. i., v předmětném období uložena.

VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj

Největším problémem ÚJČ AV ČR, v. v. i., zůstává, že nemá vlastní budovu a jeho činnost probíhá ve čtyřech objektech jiných vlastníků. Od roku 2013 došlo v tomto směru ke zlepšení podmínek pro studium jazyků v rámci kabinetu studia jazyků ÚJČ. Pracoviště se přestěhovalo z budovy ÚČL AV ČR, v. v. i., v ul. Na Florenci do budovy v Hyberské 8, Praha 1, která je ve správě SSČ AV ČR, v. v. i. V roce 2016 proběhla další jednání o budově v Hyberské ulici, konkrétně o možnosti převést ji do spoluvlastnictví zúčastněných ústavů (tj. ÚJČ, OÚ a PsÚ). V souvislosti s tím se vedení ÚJČ, kolegium vedoucích, Rada ÚJČ i Dozorčí rada zabývaly kapacitou budovy z hlediska její vhodnosti pro umístění celé pražské části ÚJČ, a to na základě studie využitelnosti objektu i osobních návštěv. Byl vypracován znalecký posudek Studie využitelnosti budovy Hyberská 8, Praha 1, který ukázal, že využitelná plocha budovy je menší, než bylo deklarováno ve starších studiích. V návaznosti na to bylo diskutováno o možnosti umístění pražské části ÚJČ do objektu Washingtonova 21, Praha 1. Byla zahájena jednání o převodu tohoto objektu do vlastnictví ÚJČ a byla zvažována finanční náročnost rekonstrukce. Přesto se do konce roku 2016 nepodařilo otázku dislokace ÚJČ uspokojivě vyřešit.

VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště

Vědecká činnost pracoviště se bude nadále vyvíjet především v intencích ústavních úkolů jednotlivých oddělení a početných grantových projektů (viz příloha 4).

Seznam ústavních úkolů (a jejich vedoucích):

- Teorie a praxe jazykové kultury včetně jazykového poradenství (PhDr. Markéta Pravdová, Ph.D., MBA)
- Lingvistika textu a diskurzu, stylistika psané a mluvené češtiny (Mgr. Petr Kaderka, Ph.D.)
- Diachronní lexikografie a textologie (Mgr. Štěpán Šimek)
- Lexikografie a lexikologie (PhDr. Pavla Kochová)
- Mluvnice současné češtiny (doc. PhDr. František Štícha, CSc.)
- Etymologický slovník jazyka staroslověnského (PhDr. Helena Karlíková, CSc.)
- Výzkum nespisovných útvarů českého národního jazyka (PhDr. Milena Šipková, CSc.)
- Výzkum vlastních jmen (PhDr. Milan Harvalík, Ph.D.)
- Bibliografie a knihovnické služby (PhDr. Jana Papcunová)
- Studium a výuka jazyků (PhDr. Eva Škarková)

VIII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí

Z charakteru činnosti ÚJČ AV ČR, v. v. i., vyplývá, že v této oblasti nemůže provádět žádné zásadní aktivity. Přesto se na ochraně životního prostředí podílí alespoň tříděním odpadu.

IX. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů

V roce 2016 nastoupilo do ÚJČ AV ČR, v. v. i., 11 zaměstnanců a pracovní poměr ukončilo 11 zaměstnanců. Dohody o pracovní činnosti byly uzavřeny s 2 zaměstnanci, dohod o provedení práce bylo uzavřeno 226, přičemž se jedná zejména o grantové projekty.

Věková struktura zaměstnanců výzkumu v roce 2016:

vedoucí vědečtí pracovníci a vědečtí pracovníci	36	doktorandi	29
do 30 let	0	do 30 let	10
31–40 let	9	31–40 let	13
41–50 let	10	41–50 let	5
51–60 let	4	51–60 let	1
nad 60 let	13	nad 60 let	0
vědečtí asistenti	10	odborní pracovníci výzkumu a vývoje	34
do 30 let	0	do 30 let	7
31–40 let	8	31–40 let	5
41–50 let	2	41–50 let	5
51–60 let	0	51–60 let	9
nad 60 let	0	nad 60 let	8

V roce 2016 proběhla jednání mezi Ústavem pro jazyk český AV ČR, v. v. i., a základní odborovou organizací (ZO), na jejichž základě byla v únoru 2016 mezi ÚJČ, zastoupeným ředitelem ÚJČ doc. RNDr. Karlem Olivou, Dr., a ZO, zastoupené předsedou výboru odborové organizace (VZO) Mgr. Michalem Hořejším, uzavřena nová kolektivní smlouva. V dubnu 2016 byla mezi ÚJČ a ZO, zastoupenými týmiž osobami, sjednána dohoda o uzavírání pracovních poměrů na dobu určitou. V září 2016 se uskutečnilo celoustavní atestační řízení a na základě jeho výsledků byly s některými zaměstnanci ÚJČ uzavřeny dohody o pracovním poměru na dobu neurčitou.

X. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

- a) počet vydaných žádostí o informace: 0
  - počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti: 0
- b) počet podaných odvolání proti rozhodnutí: 0
- c) popis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení: **žádné soudní řízení neprobíhalo**
- d) výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence: 0
- e) počet stížností podaných podle § 16a, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení: 0
- f) další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona: **nejsou**

ÚSTAV PRO JAZYK ČESKÝ AV ČR, v. v. i.
Letenská 4, 118 51 Praha 1

razítko

podpis ředitele ÚJČ AV ČR, v. v. i.

Přílohou výroční zprávy je účetní závěrka a zpráva o jejím auditu.

Příloha 1: **Vzdělání a vzdělávání pracovníků ústavu**

Akademicko-vědecké a vědecko-pedagogické tituly pracovníků ústavu

	akademicko-vědecké tituly		vědecko-pedagogické tituly	
	CSc./Ph.D.	DrSc./DSc.	docent	profesor
počet k 31. 12. 2016	49	2	4	2
z toho uděleno v roce 2016	5	0	1	0

Forma vědeckého vzdělávání

	absolventi v r. 2016	doktorandi k 31. 12. 2016	nově přijatí v r. 2016
doktorandi (studenti DSP)	4	32	3

Příloha 2: **Pedagogická činnost pracovníků ústavu**

	letní semestr 2015/2016			zimní semestr 2016/2017		
	přednášky	semináře	cvičení	přednášky	semináře	cvičení
počet semestrálních cyklů v bakalářských programech	5	9	9	7	9	7
počet semestrálních cyklů v magisterských programech	4	13	3	1	14	4

	letní semestr 2015/2016			zimní semestr 2016/2017		
	Bc.	Mgr.	Ph.D.	Bc.	Mgr.	Ph.D.
celkový počet odpřednášených hodin na VŠ	679	481	42	489	566	26
počet pracovníků ústavu působících na VŠ	15	19	9	17	15	9

Příloha 3: Mezinárodní spolupráce

počet konferencí s účastí zahraničních vědců (pracoviště jako pořadatel nebo spolupořadatel)	2
počet členství v orgánech mezinárodních vědeckých vládních a nevládních organizací (společnosti, komitety)	25
počet grantů a projektů financovaných ze zahraničí	1
z toho z programů EU	1

Příloha 4: Projekty a granty

Grantová agentura ČR

Fonologie českých anglicismů, řešitel: PhDr. Aleš Bičan, Ph.D., doba řešení: 2016–2018

Odras života našich předků v mizejících slovech, řešitelka: PhDr. Stanislava Kloferová, CSc., doba řešení: 2016–2018

Orthographia Bohemica a náměšťská mluvnice (filologická analýza a kritické edice), řešitel: PhDr. Ondřej Koupil, Ph.D., doba řešení: 2016–2018

Příčiny vidové nepárovosti v češtině, řešitel: Mgr. Luboš Veselý, Ph.D., doba řešení: 2016–2018

Slovní zásoba slovníků Daniela Adama z Veleslavína, řešitelka: PhDr. Miloslava Vajdlová, doba řešení: 2015–2017

Slovotvorný vývoj deverbativních substantiv ve staré a střední češtině, řešitel: PhDr. Petr Nejedlý, Ph.D., doba řešení: 2015–2017

Staročeské biblické prology, řešitelka: Mgr. Markéta Pytlíková, Ph.D., (v r. 2015), Mgr. Kateřina Voleková, Ph.D., (od r. 2016), doba řešení: 2015–2017

Syntax mluvené češtiny, řešitelka: prof. PhDr. Jana Hoffmannová, DrSc., doba řešení: 2015–2017

Jazyk tradičního vinohradnictví a vinařství ve středoevropském areálu: etymologie a areálová lingvistika, řešitelka: Mgr. Jana Villnow Komárková, Ph.D., doba řešení: 2014–2016

Etymologický slovník jazyka staroslověnského: završení generačního projektu, řešitelka: PhDr. Helena Karlíková, CSc., doba řešení: 2013–2017

Slovník afixů užívaných v češtině, řešitel: PhDr. Josef Šimandl, Ph.D., doba řešení 2013–2016

Kulturní kódy a jejich proměny v husitském období (centrum excellence), řešitel: prof. PhDr. František Šmahel, DrSc., Centrum mediévistických studií, Filozofický ústav AV ČR, spoluřešitelka za ÚJČ: PhDr. Alena Černá, Ph.D., 2. spoluřešitel: prof. PhDr. Jiří Kuthan, DrSc., Katolická teologická fakulta UK, doba řešení: 2012–2018

Ministerstvo kultury – program NAKI

Zpřístupnění dotazů jazykové poradny v lingvisticky strukturované databázi, řešitel za ÚJČ: PhDr. Martin Prošek, Ph.D., spoluřešitel: doc. Ing. Luděk Müller, Ph.D., Fakulta aplikovaných věd ZČU, doba řešení: 2016–2019

Nová cesta k modernímu jednojazyčnému výkladovému slovníku současné češtiny, řešitelka: PhDr. Pavla Kochová, doba řešení: 2013–2016

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Projekt LINDAT/CLARIN – Jazyková výzkumná infrastruktura v České republice, řešitel: prof. RNDr. Jan Hajič, Dr., Matematicko-fyzikální fakulta UK, spoluřešitel za ÚJČ: doc. RNDr. Karel Oliva, Dr., (do 30. 9. 2016), PhDr. Martin Prošek, Ph.D., (od 1. 10. 2016), doba řešení: 2016–2019

Výzkumná infrastruktura pro diachronní bohemistiku, hlavní řešitel za ÚJČ: Dalibor Lehečka, spoluřešitel: Ing. Martin Klíma, Ph.D., Fakulta elektrotechnická ČVUT, doba řešení: 2016–2019

Evropská komise – program Erasmus+

Příprava nových blended learningových a e-learningových kurzů v angličtině se zaměřením na psaní a prezentace, řešitel – koordinátor: Mgr. Jan Kletvík, doba řešení: 2014–2016

Mezinárodní výzkumné projekty

Automatické rozpoznání jmen v bulharštině a češtině, spolupracující instituce: Institut za bǎlgarski ezik BAN, koordinátor za ÚJČ: doc. RNDr. Karel Oliva, Dr., doba řešení: 2014–2016

Etymologie a sémantika slovanské slovní zásoby, spolupracující instituce: Ústav jazykovědy O. O. Potebni NAVU, koordinátorka za ÚJČ: PhDr. Pavla Valčáková, CSc., doba řešení: 2014–2016

Příloha 5: Časopisy vydávané nebo spoluvydávané ústavem

Slovo a slovesnost (<http://sas.ujc.cas.cz/>)

Slovo a slovesnost je impaktovaný vědecký časopis věnovaný otázkám teorie a kultury jazyka. Vychází od r. 1935, kdy byl založen jako orgán Pražského lingvistického kroužku. Přináší původní české i zahraniční práce zabývající se sémiotikou, sémantikou, gramatikou, pragmatikou, sociolingvistikou, psycholingvistikou, textovou lingvistikou, teorií překladu aj. Je jediným domácím časopisem, v němž vycházejí příspěvky s tematikou z obecné lingvistiky. Díky rozvíjení pražské funkcionalistické tradice patří dnes k nejvýznamnějším střeoevropským lingvistickým a sémiotickým časopisům.

Slovo a slovesnost: Časopis pro otázky teorie a kultury jazyka. Ved. red. Petr Kaderka. ÚJČ AV ČR: Praha, roč. 77, 2016, č. 1–4. 436 s. ISSN 0037-7031.

Naše řeč (<http://nase-rec.ujc.cas.cz/>)

Naše řeč je recenzovaný odborný časopis věnovaný češtině jako mateřskému jazyku. Byl založen v roce 1916, vychází pětkrát ročně. Přináší stati pojednávající o současné češtině, ale i zohledňující její vývoj, věnuje se otázkám českého pravopisu, gramatiky a slovní zásoby, tématům stylistiky a textové lingvistiky; pozornost věnuje také spisovné češtině ve vztahu k ostatním jazykovým útvarům. V popředí je vln do otázek jazykové kultury češtiny i jazykové kultury obecně a zřetel k vývojové dynamice češtiny, k problémům úzu, normy a kodifikace. Časopis rozvíjí diskuse na aktuální jazykovědná témata.

Naše řeč. Ved. red. Markéta Pravdová. ÚJČ AV ČR: Praha, roč. 99, 2016, č. 1–5. 276 s. ISSN 0027-8203.

Korpus – gramatika – axiologie (<http://nlp.fi.muni.cz/kg/>)

Časopis Korpus – gramatika – axiologie je profilován jako vědecké lingvistické periodikum, jehož vznik byl motivován novou orientací části lingvistické obce na empirické a do značné míry objektivizované metody vědeckého výzkumu jazyka prostřednictvím rozsáhlé a žánrově pestré materiálové báze, již poskytují velké elektronické korpusy textů. Na rozdíl od tradičních českých lingvistických časopisů je časopis orientován výhradně na dvě oblasti výzkumu a teorie jazyka: na korpusový výzkum češtiny i jiných jazyků a na hodnocení jazykových prostředků a textů.

Korpus – gramatika – axiologie: Časopis pro korpusový výzkum a hodnocení jazyka = Journal for corpus research and evaluation of language. Ved. red. František Štícha. Univerzita Hradec Králové: Hradec Králové, č. 13, 14 k 31. 12. 2016 v tisku. ISSN 1804-137X.

Acta onomastica (<http://www.ujc.cas.cz/casopisy/acta-onomastica/>)

Acta onomastica (1960–1982 Zpravodaj Místopisné komise ČSAV, 1983–1992 Onomastický zpravodaj ČSAV, 1993–1994 Onomastický zpravodaj) je jediným onomastickým časopisem v České republice, je vysoce ceněný jak domácími, tak zahraničními vědci. Byl založen v r. 1960 V. Šmilauerem a J. Svobodou. Od samého počátku je toto periodikum recenzovaným odborným časopisem. Původně vycházelo pět čísel ročně, v současné době vychází jedenkrát ročně. Má rozsáhlou síť domácích přispěvatelů, publikují v něm i pracovníci nejazykovědných vědních oborů z České republiky, přispívají do něj rovněž zahraniční onomastikové. Původní stati, recenze a zprávy v něm otiskované se týkají všech oblastí výzkumu vlastních jmen.

Acta onomastica. Ved. red. Milan Harvalík. ÚJČ AV ČR: Praha, roč. 55, 2014, 430 s., ISBN 978-80-86496-86-3; roč. 56, 2015, 297 s., ISBN 978-80-86496-96-2. ISSN 1211-4413.

ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ

OBSAH

Zpráva nezávislého auditora o ověření řádné účetní závěrky sestavené k 31. 12. 2016	28
Rozvaha	31
Výkaz zisku a ztráty VVI	33
Příloha k účetní závěrce v plném rozsahu za rok 2016	35

**ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA
o ověření řádné účetní závěrky sestavené
k 31. 12. 2016**

Ředitel Ústavu pro jazyk český Akademie věd ČR, v.v.i.

Název a sídlo ověřované účetní jednotky

Ústav pro jazyk český Akademie věd ČR, v.v.i.
se sídlem **Letenská 123/4**
Praha 1, PSČ 118 51
IČ 683 78 092

Březen 2017

Zjed.

Předmět ověření auditora

Na základě smlouvy o provedení auditu č. 1/2017 uzavřené dne 04. ledna 2017, jsme provedli audit příložené řádné účetní závěrky Ústavu pro jazyk český Akademie věd ČR, v.v.i. sestavené ke dni 31. 12. 2016, které se skládá z rozvahy k 31. 12. 2016 a výkazu zisku a ztráty za rok končící 31. 12. 2016.

Odpovědnost za účetní závěrku

Ředitel Ústavu pro jazyk český Akademie věd ČR, v.v.i. je odpovědný za sestavení účetní závěrky, která podává věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Odpovědnost auditora

Naší odpovědností je vydat na základě provedeného auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsme provedli v souladu se zákonem č. 93/2009 Sb., o auditorech v platném znění, mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické požadavky a naplánovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné (materiální) nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů k získání důkazních informací o částkách a údajích zveřejněných v účetní závěrce. Výběr postupů závisí na úsudku auditora, zahrnujícím i vyhodnocení rizik významné (materiální) nesprávnosti údajů uvedených v účetní závěrce způsobené podvodem nebo chybou. Při vyhodnocování těchto rizik auditor posoudí vnitřní kontrolní systém relevantní pro sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz. Cílem tohoto posouzení je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřního kontrolního systému účetní jednotky. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením společnosti i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Jsme přesvědčeni, že důkazní informace, které jsme získali, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku k řádné účetní závěrce Ústavu pro jazyk český Akademie věd ČR, v.v.i. za rok končící 31. 12. 2016.

Výrok auditora

Podle našeho názoru účetní závěrka ve všech významných (materiálních) ohledech podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv Ústavu pro jazyk český Akademie věd ČR v.v.i. k 31. 12. 2016 a nákladů, výnosů a výsledku jeho hospodaření za rok končící 31. 12. 2016 v souladu s českými účetními předpisy a vyslovujeme se k ní tudíž

b e z   v ý h r a d .

V Praze dne 03. března 2017

Audico s.r.o., Na Václavce 34, 150 00 Praha 5
auditorské oprávnění Komory auditorů ČR číslo 056

Audico s.r.o.
Na Václavce 34/1324, 150 00 Praha 5
DIČ: CZ41196945
Tel.: 251 561 719
(4)

.....
Ing. Blanka Budařová, auditorka
auditorské oprávnění
Komory auditorů ČR č. 1100

Rozvaha

Sestaveno k 31.12.2016

(v tis. Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisů

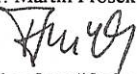
IČO
68378092

Číslo	Položka Název	Číslo řádku	Stav	
			k 01.01.2016	k 31.12.2016
	A.Dlouhodobý majetek celkem	001	9 003.18	10 214.50
	I.Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	002	6 978.63	7 068.36
	2.Software	004	6 384.07	6 384.07
	4.Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	006	534.56	533.36
	6.Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	008	60.00	150.94
	II.Dlouhodobý hmotný majetek celkem	010	24 786.66	25 519.34
	4.Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	014	11 863.16	12 567.41
	7.Drobný dlouhodobý hmotný majetek	017	12 923.50	12 951.93
	IV.Oprávký k dlouhodobému majetku celkem	029	-22 762.11	-22 373.21
	2.Oprávký k softwaru	031	-2 498.81	-2 559.62
	4.Oprávký k DDNM	033	-534.56	-533.36
	7.Oprávký k sam. movitým věcem a souborům movitých věcí	036	-6 805.24	-6 328.30
	10.Oprávký k DDHM	039	-12 923.50	-12 951.93
	B.Krátkodobý majetek celkem	041	40 617.02	41 314.60
	II.Pohledávky celkem	052	953.74	432.79
	1.Odběratelé	053	110.07	8.82
	4.Poskytnuté provozní zálohy	056	931.58	735.44
	11.Ostatní daně a poplatky	063	-1.20	
	12.Nároky na dotace a ost. zúčtování SR	064	-89.25	-309.21
	17.Jiné pohledávky	069	5.27	-2.25
	19.Opravná položka k pohledávkám	071	-2.74	
	III.Krátkodobý finanční majetek celkem	072	39 663.29	40 881.81
	1.Pokladna	073	84.96	21.08
	2.Ceniny	074		345.11
	3.Účty v bankách	075	39 578.33	40 515.61
	AKTIVA CELKEM	085	49 620.21	51 529.10
	A.Vlastní zdroje celkem	086	40 589.29	42 184.28
	I.Jmění celkem	087	40 335.78	40 795.83
	1.Vlastní jmění	088	9 003.18	10 214.50
	2.Fondy	089	31 332.59	30 581.33
	- Sociální fond	090	341.12	212.03
	- Rezervní fond	091	11 550.77	11 740.90
	- Fond účelově určených prostředků	092	2 951.83	3 195.33
	- Fond reprodukce majetku	093	16 488.88	15 433.07
	II.Výsledek hospodaření celkem	095	253.51	1 388.45
	1.Účet výsledku hospodaření	096		1 388.45
	2.Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	097	253.51	
	B.Cizí zdroje celkem	099	9 030.92	9 344.82
	III.Krátkodobé závazky celkem	110	8 739.76	9 344.82
	1.Dodavatelé	111	340.21	281.90
	5.Zaměstnanci	115	4 333.24	4 628.42
	6.Ostatní závazky k zaměstnancům	116	23.66	0.15
	7.Závazky k institucím SZ a VZP	117	2 395.03	2 660.73
	8.Daň z příjmu	118	-276.60	-57.30
	9.Ostatní přímé daně	119	849.86	921.42
	10.Daň z přidané hodnoty	120	50.04	43.40
	11.Ostatní daně a poplatky	121	8.85	
	17.Jiné závazky	127	101.67	92.31
	22.Dohadné účty pasívní	132	913.83	773.80
	IV.Jiná pasíva celkem	134	291.16	
	1.Výdaje příštích období	135	291.16	
	PASIVA CELKEM	138	49 620.21	51 529.10

Razítko :

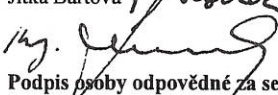
Odpovědná osoba (statutární zástupce) :

Ph.Dr. Martin Prošek Ph.D.

Podpis odpovědné osoby :

Osoba odpovědná za sestavení :

Jitka Bártová , *Ježdík*

Podpis osoby odpovědné za sestavení :

Kontrolní kód :

Okamžik sestavení : *28.2.2017*

Zuel.

Výkaz zisku a ztráty VVI

Od 01.01.2016 do 31.12.2016
(v tis. Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisů

IČO
68378092

Číslo	Název	Číslo řádku	Činnost		
			Hlavní	Další	Jiná
	A.I. Spotřebované nákupy celkem	001	3 457.64		13.78
	A.I.1. Spotřeba materiálu	002	2 880.57		13.78
	A.I.2. Spotřeba energie	003	353.15		
	A.I.3. Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	004	223.92		
	A.I.4. Prodané zboží	005			
	A.II. Služby celkem	006	11 931.95		79.15
	A.II.5. Opravy a udržování	007	254.06		
	A.II.6. Cestovné	008	1 270.26		
	A.II.7. Náklady na reprezentaci	009	4.21		
	A.II.8. Ostatní služby	010	10 403.42		79.15
	A.III. Osobní náklady celkem	011	69 234.77		591.99
	A.III.9 Mzdové náklady	012	51 403.06		416.62
	A.III.10. Zákonné sociální pojištění	013	16 462.56		165.61
	A.III.11. Ostatní sociální pojištění	014			
	A.III.12. Zákonné sociální náklady	015	1 369.16		9.76
	A.III.13. Ostatní sociální náklady	016			
	A.IV. Daně a poplatky celkem	017	4.80		
	A.IV.14. Daň silniční	018	4.80		
	A.IV.15. Daň z nemovitostí	019			
	A.IV.16. Ostatní daně a poplatky	020			
	A.V. Ostatní náklady celkem	021	3 389.97		
	A.V.17. Smluvní pokuty a úroky z prodlení	022			
	A.V.18. Ostatní pokuty a penále	023			
	A.V.19. Odpis nedobytné pohledávky	024			
	A.V.20. Úroky	025			
	A.V.21. Kursové ztráty	026	10.94		
	A.V.22. Dary	027			
	A.V.23. Manka a škody	028			
	A.V.24. Jiné ostatní náklady	029	3 379.04		
	A.VI. Odpisy, prod. majetek, tvorba rezerv a opr. pol. celkem	030	205.06		
	A.VI.25. Odpisy DNM a DHM	031	205.06		
	A.VI.26. Zůstatková cena prodaného DNM a DHM	032			
	A.VI.27. Prodanné cenné papíry a podíly	033			
	A.VI.28. Prodaný materiál	034			
	A.VI.29. Tvorba rezerv	035			
	A.VI.30. Tvorba opravných položek	036			
	A.VII. Poskytnuté příspěvky celkem	037			
	A.VII.31. Poskytnuté příspěvky zúčtované mezi org. složkami	038			
	A.VII.32. Poskytnuté členské příspěvky	039			
	A.VIII. Daň z příjmů celkem	040			
	A.VIII.33. Dodatečné odvody daně z příjmu	041			
	A. Náklady celkem	042	88 224.18		684.93
	B.I. Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem	043	1 241.60		852.22
	B.I.1. Tržby za vlastní výrobky	044	200.68		
	B.I.2. Tržby z prodeje služeb	045	1 040.93		852.22
	B.I.3. Tržby za prodané zboží	046			
	B.II. Změna stavu vnitroorganizačních zásob celkem	047			
	B.II.4. Změna stavu zásob nedokončené výroby	048			
	B.II.5. Změna stavu zásob polotovarů	049			
	B.II.6. Změna stavu zásob výrobků	050			
	B.II.7. Změna stavu zvířat	051			
	B.III. Aktivace celkem	052			
	B.III.8. Aktivace materiálu a zboží	053			
	B.III.9. Aktivace vnitroorganizačních služeb	054			
	B.III.10. Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	055			

Bud.

Výkaz zisku a ztráty VVI

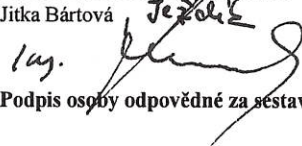
Od 01.01.2016 do 31.12.2016

(v tis. Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisů

IČO
68378092

Číslo	Položka Název	Číslo řádku	Činnost		
			Hlavní	Další	Jiná
	B.III.11. Aktivace dlouhodobého hmotného majetku	056			
	B.IV. Ostatní výnosy celkem	057	3 951.55		
	B.IV.12. Smluvní pokuty a úroky z prodlení	058			
	B.IV.13. Ostatní pokuty a penále	059			
	B.IV.14. Platby za odepsané pohledávky	060			
	B.IV.15. Úroky	061	7.23		
	B.IV.16. Kurzové zisky	062			
	B.IV.17. Zúčtování fondů	063	3 799.26		
	B.IV.18. Jiné ostatní výnosy	064	145.06		
	B.V. Tržby z prodeje maj., zúčt. rez.a opr. pol. celkem	065	48.76		
	B.V.19. Tržby z prodeje dlouh. nehm. a hmot. majetku	066	46.02		
	B.V.20. Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	067			
	B.V.21. Tržby z prodeje materiálu	068			
	B.V.22. Výnosy z krátkodobého finančního majetku	069			
	B.V.23. Zúčtování rezerv	070			
	B.V.24. Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	071			
	B.V.25. Zúčtování opravných položek	072	2.74		
	B.VI. Přijaté příspěvky celkem	073			
	B.VI.26. Přijaté příspěvky zúčtované mezi organ. složkami	074			
	B.VI.27. Přijaté příspěvky (dary)	075			
	B.VI.28. Přijaté členské příspěvky	076			
	B.VII. Provozní dotace celkem	077	84 203.42		
	B.VII.29. Provozní dotace	078	84 203.42		
	B. Výnosy celkem	079	89 445.33		852.22
	C. Výsledek hospodaření před zdaněním	080	1 221.15		167.30
	C.34. Daň z příjmů	081			
	D.*** Výsledek hospodaření po zdanění	082	1 221.15		167.30

Razítko :	Odpovědná osoba (statutární zástupce) : Ph. Dr. Martin Prošek Ph.D. 	Osoba odpovědná za sestavení : Jitka Bártová <i>Ježová</i>
	Podpis odpovědné osoby :	Podpis osoby odpovědné za sestavení :
	Kontrolní kód :	Okamžik sestavení : 28.2. 2017

Zuel.

Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

sídlo: Letenská 4, 118 51 Praha 1
THS: Valentinská 1, 116 46 Praha 1
IČ: 68378092 DIČ: CZ68378092

tel.: 225 391 402
tel.: 225 391 461

Příloha k účetní závěrce v plném rozsahu za rok 2016

I. Obecné údaje o účetní jednotce

I.1 Základní informace

Firma: Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i. (dále též jen „ÚJČ“ nebo „instituce“)

Právní forma: veřejná výzkumná instituce

Zřizovatel: Akademie věd ČR

Sídlo: Letenská 4, 118 51 Praha 1

Předmět hlavní činnosti:

Vědecký výzkum v oblasti českého národního jazyka, jeho současného stavu a historického vývoje a jeho vztahu k jiným jazykům, zejména pokud jde o slovní zásobu, mluvnickou stavbu, slohovou diferenciaci a výstavbu textů, a dále v oblasti obecné lingvistiky a didaktiky jazyků. Svou činností ÚJČ přispívá ke zvyšování úrovně poznání a vzdělanosti a k využití výsledků vědeckého výzkumu v praxi. Získává, zpracovává a rozšiřuje vědecké informace, vydává vědecké publikace (monografie, časopisy, sborníky apod.), poskytuje vědecké posudky, stanoviska a doporučení, provádí konzultační a poradenskou činnost a poskytuje služby jazykové poradny a ústavní knihovny. Ve spolupráci s vysokými školami uskutečňuje doktorské studijní programy a vychovává vědecké pracovníky. V rámci předmětu své činnosti rozvíjí mezinárodní spolupráci, včetně organizování společného výzkumu se zahraničními partnery, přijímání a vysílání stážistů, výměny vědeckých poznatků a přípravy společných publikací. Pořádá domácí i mezinárodní vědecká setkání, konference a semináře a zajišťuje infrastrukturu pro výzkum, včetně jazykové přípravy pracovníků Akademie věd České republiky v českém jazyce i cizích jazycích, ověřování jazykových znalostí a organizace jazykových zkoušek. Úkoly realizuje samostatně i ve spolupráci s vysokými školami a dalšími vědeckými a odbornými institucemi.

Předmět další a jiné činnosti:

Instituce nemá žádný další předmět činnosti. Předmětem jiné činnosti je výuka českého jazyka i cizích jazyků, ověřování jazykových znalostí a organizace jazykových zkoušek pro subjekty mimo Akademii věd České republiky v rozsahu volné kapacity jazykových kurzů. Podmínky jiné činnosti určují příslušná podnikatelská oprávnění a zákon o veřejných výzkumných institucích.

Statutární zástupce: doc. RNDr. Karel Oliva, Dr., ředitel (do 30. 9. 2016)
PhDr. Martin Prošek, Ph.D., ředitel (od 1. 10. 2016)
PhDr. Markéta Pravdová, Ph.D., MBA, statutární zástupkyně ředitele

IČO: 68378092
DIČ: CZ68378092

Účetní období: kalendářní rok 2016

I.2 Zaměstnanci

I.2.1 Průměrný počet zaměstnanců a struktura osobních nákladů dle kategorií zaměstnanců:

Kategorie		Počet zaměstnanců		Vyplaceno v tis. Kč	
Zařazení	tř.	Fyzických	Přepočtených	Celkem	Průměr
Vědecký pracovník	1	42	35	17 417	41 081
Doktorand, absolvent VŠ s atest.	2	47	39	13 777	29 431
Odborný pracovník VaV – VŠ	3	35	26	9 217	29 597
Odborný pracovník VaV – SŠ	4	9	7	2 563	29 025
Provozní a administr. pracovník	7	11	11	5 324	42 012
Dělnické profese	8	2	1	158	12 414
OON ostatní		x	x	3 313	0
Celkem		146	119	51 768	

*/ údaje jsou uvedeny bez náhrad za nemoc

I.2.2 Osobní náklady v členění dle výkazu zisku a ztráty:

Položka osobních nákladů	Hlavní činnost	Jiná činnost
Mzdové náklady vč. náhrady za nemoc	51 403	417
Zdravotní pojištění	4 363	39
Sociální pojištění	12 100	126
Příspěvek do sociálního fondu	960	10
Příspěvek na stravování	409	0
Celkem osobní náklady	69 235	592
Příspěvek na penzijní pojištění, hrazeno ze SF	350	0

I.2.3 Zaměstnanci, kteří jsou zároveň členy řídicích nebo kontrolních orgánů a jejich odměny:

Jedná se o osobu ředitele a jeho zástupce, členy Rady ÚJČ a členy Dozorčí rady ÚJČ. V roce 2016 jim byly poskytnuty celkové odměny 188 tis. Kč (zahrnuté ve mzdových nákladech). Členům řídicího orgánu, Rady ÚJČ ani Dozorčí rady ÚJČ nebyly poskytnuty žádné zálohy, zápůjčky nebo úvěry. S členy řídicího orgánu, Rady ÚJČ ani Dozorčí rady ÚJČ nebo s jejich rodinnými příslušníky nebyly v roce 2016 uzavřeny žádné obchodní smlouvy.

II. Účetní metody

ÚJČ vede účetnictví v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, a dle vyhl. č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví a českých účetních standardů pro účetní jednotky, u kterých není hlavním předmětem činnosti podnikání. Účtový rozvrh je sestavený dle směrné účetní osnovy upravené dle pokynů zřizovatele. Instituce vede účetnictví tak, aby účetní závěrka podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace ÚJČ a v uplatněných metodách se neodchýlila od použitých metod stanovených prováděcími předpisy. Nebyla tedy povinna k takovým odchýlkám uvést informace v této příloze dle § 7 odst. 5 zák. č. 563/1991 Sb.

Účetnictví je vedeno a zpracováno v programu iFIS a ELANOR na podkladě účetních dokladů (faktury došlé, odeslané, pokladniční doklady, interní doklady, bankovní výpisy, rekapitulace mezd) dle § 7 odst. 2 zák. č. 563/1991 Sb.

II.1 Způsoby ocenění, odepisování

II.1.1 Zásoby:

Zásoby nejsou pořizovány na sklad, nákupy jsou realizovány ve výši odpovídající běžné spotřebě a při pořízení jsou účtovány přímo do spotřeby.

- II.1.2 *Odepisování:* Dlouhodobý majetek, který byl pořízen z vlastních zdrojů, je odepisován podle odpisového plánu. Dlouhodobý majetek pořízený z dotace se neodepisuje.
- II.1.3 *Obsahové vymezení položek:* Shodné s předcházejícím účetním obdobím.

II.2 Doplnující informace k rozvaze

- II.2.1 *Cenné papíry:* Společnost nevlastní cenné papíry a nemá účast v žádné jiné společnosti.
- II.2.2 *Základní kapitál:* 0
- II.2.3 *Vlastní jmění:* 10 214 tis. Kč
Rezervní fond: 11 741 tis. Kč
FRM: 15 433 tis. Kč
- II.2.4 *Dotace neinvestiční od AV ČR:* 53 485 tis. Kč
Dotace na investice od AV ČR: 1 017 tis. Kč
- II.2.5 *Zápůjčky nebo úvěry:* 0
- II.2.6 *Hmotný majetek v PC do 40 000 Kč:* Evidován v dlouhodobém majetku na účtu 028 ve výši 12 952 tis. Kč a pořizovací cena je při pořízení jednorázově zaúčtována do nákladů.
- II.2.7 *Nehmotný majetek v PC do 60 000 Kč:* Evidován v dlouhodobém majetku na účtu 018 ve výši 533 tis. Kč a pořizovací cena je při pořízení jednorázově zaúčtována do nákladů.
- II.2.8 *Zůstatková cena DHM:* k 31. 12. 2016 činí 6 239 tis. Kč
- II.2.9 *Zůstatková cena DNM:* k 31. 12. 2016 činí 3 824 tis. Kč
- II.2.10 *Najatý majetek:* Instituce nevlastní žádné nemovitě věci a má uzavřené nájemní smlouvy na nájem nebytových prostor.
- II.2.11 *Způsob zpracování účetních záznamů:* Účetnictví zpracováno v programu iFIS a ELANOR na podkladě účetních dokladů (faktury došlé, odeslané, pokladní doklady, interní doklady, bankovní výpisy, rekapitulace mezd) dle § 7 odst. 2 zák. č. 563/1991 Sb.

III.1 Hospodářský výsledek a způsob zjištění základu DPPO

III.1.1 Způsob zjištění základu daně a daně z příjmů právnických osob za rok 2016:

ÚJČ jakožto veřejná výzkumná instituce má tzv. široký základ daně:

<i>Ukazatel – položka daňového přiznání (DP)</i>	<i>Údaje v tis. Kč</i>
Výsledek hospodaření za rok 2016 před zdaněním	1 388
Daňově neuznatelné náklady, ř. 40 DP	4
Rozdíl mezi daňovými a účetními odpisy DO > ÚO, ř. 150 DP	-33
Základ daně, ř. 220 a 250 DP	1 359
Snížení základu daně dle § 20 odst. 7 pro veřejně prospěšné poplatníky	-981
Snížený základ daně	378
Daň z příjmů právnických osob, ř. 290 DP	72
Slevy na DPPO za zaměstnávání osob se ZTP	-72
Výsledná daň z příjmů právnických osob	0
Výsledek hospodaření za rok 2016 po zdanění	1 388

III.1.2 Způsob užití prostředků získaných z daňových úlev:

ÚJČ získal z daňové úlevy dle ustanovení § 20 odst. 7 zákona o daních z příjmů v roce 2015 částku 190 tis. Kč – byl snížen základ daně o 1 000 tis. Kč při 19% sazbě daně z příjmů. Uvedená daňová úleva ve výši 190 tis. Kč byla využita na krytí nákladů na vzdělávání a vědecké činnosti.

III.1.3 Rozdělení zisku za předchozí rok:

Výsledek hospodaření – zisk za rok 2015 byl rozdělen:

- výsledek hospodaření po zdanění: 254 tis. Kč
  - z toho rozděleno: 63,5 tis. Kč, tj. 25 % do fondu reprodukce majetku
190,5 tis. Kč, tj. 75 % do rezervního fondu

IV.1 Ostatní informace

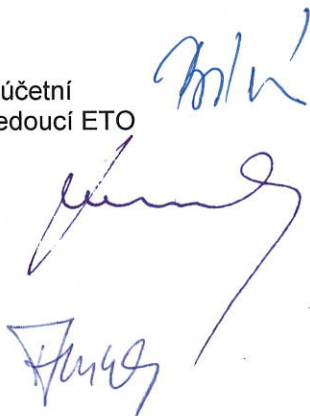
IV.1.1 Dary: ÚJČ v roce 2016 nepřijal ani neposkytl žádné dary.

IV.1.2 Archivace dokladů: Doklady jsou uloženy v souladu s archivačními termíny dle zákona o účetnictví pro účetní doklady, daňové doklady (DPH) a doklady mzdové a personální agendy v archivu ETO, Valentinská 1, Praha 1.

V Praze dne: 28.2.2017

zpracovali: Jitka Bártová, hlavní účetní
Ing. Václav Ježdík, vedoucí ETO

podpis statutárního zástupce:
PhDr. Martin Prošek, Ph.D.

Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.
Letenská 4/123, 118 51 Praha 1
IČO: 68378092
<http://www.ujc.cas.cz>